GAZETA KRAKOWSKA

Nro 3.

Z KRAKOWA DNIA 10. STYCZNIA 1813 Roku W NIEDZIELĘ.

W. Łetowski Podprefekt Powiatu Olkuskiego rownie gorliwy Urzędnik i Obywatel, zagrzany miłością Oyczyzny ofiarował chęć swoią służenia Jey w zawodzie woiennym, i zobowiązał się wystąpić w krotce w 100 koni, aby wspólnie z innemi Szeregami pospolitego Ruszenia, powiększył liczbę dzielnych Obroncow Oyczyzny. — Czyn ten chwalebny, który mu otwiera prawo do serca Rodakow, Prefekt poczytuie sobie za obowiązek ninieyszem do publiczney podać wiadomości. — W Krakowie dnia 7 Stycznia 1813.

Wodzicki, Prefekt.
Wronski, Sekr.

Prefekt Departamentu Krakowskiego usuwaiąc trudność, iakieyby Obywatele w zawodzie spieszenia pod Chorągwie Pospolitego Powstania, z niewiadomości nazwisk W W. Rotmistrzow i mieysc zgromadzenia się doznać mogli, stosownie do życzenia JW. Marszałka Departamentu Krakowskiego podaie do wiadomości, że pierwsze Chorągwie:

a) Z Obywateli Powiatow Krakowskiego, Krzeszowieckiego i Hebdowskiego pod Rotmistrzami WW. Michałem Popielem i Leonem Siennickim w Krakowie.

b) Z Obywateli Powiatu Olkuskiego pod Rotmistrzem W. Jozefem Łetowskim w Olkuszu.

c) Z Obywateli Powiatow Miechowskiego i Pilickiego pod Rotmistrzem W. Ignacym Walewskim w Miechowie.

d) Z Obywateli Powiatow Szkalbmirskiego i Stobnickiego pod Rotmistrzem W. Romanem Ankwiczem w Wiślicy.

e) Z Obywateli Powiatu Lelowskiego pod Rotmistrzem W. Antonim Radonskim w Pilicy.

f) Z Obywateli Powiatow Jędrzeiowskiego i Szydłowskiego pod Rotmistrzem W. Sadowskim w Jędrzeiowie, formować się będą. — W Krakowie dnia 8go Stycznia 1813.

Wodzicki, Prefekt.
Wroński, Sekr. Jen.

Z Paryża d. 21 Grudnia.

Wczoray w niedzielę d. 20 Grudnia N. Cesarz siedząc na tronie otoczony Xiętami W. W. dygnitarzami, kardynałami, ministrami, W W. urzędnikami, kawalerami wielkiego orła legii honorowey i urzędnikami dworskiemi, przyiął senat, który przywieziony był przez mistrza i pomocnikow mistrza obrzędow, wprowadzony na audyencyą przez W. mistrza, a przez Xcia Wiceelektora (Tayleranda) przed Cesarzem stawiony.

Prezydent senatu Hrabia Lacepede mowił do Cesarza w tych wyrazach:

"Nayiaśnieyszy Panie! Senat pośpiesza z złożeniem u podnożka tronu W. C. K. Mci swoiego hołdu z powodu szczęśliwego przybycia W. C. K. Mci w środ ludu swego. Nieprzytomność W. C. K. Mci iest zawsze nieszczęściem narodowem, obecność zaś dobrodzieystwem, które cały lud Francuzki napełnia radością i zaufaniem. W. C. K. Mość założyłeś wszystkie podstawy urządzenia obszernego swoiego państwa; lecz pozostaie Ci ieszcze wiele rzeczy do pogodzenia i ukończenia, a naymnieysza zwłoka w uzupełnieniu naszych ustanowień iest nieszczęściem dla narodu. Kiedy W. C. K. Mość znaydowałeś się o 800 mil (francuzkich) od swey stolicy na czele zwycięzkiego woyska, ludzie uszli z więzienia, których łaskawość W. C. K. Mci uratowała od śmierci, na którą przez swoie zbrodnie zasłużyli, usiłowali przerwać porządek publiczny w obszerney tey stolicy. Szczęśliwą, Nayiaśnieyszy Panie, nazwać się może Francya, bo monarchiczna iey konstytucya zasłania ią przeciw smutnem skutkom niezgody domowey, przeciw krwawym kłotniom pomiędzy stronami i okropnemu nieładowi, iaki rewolucye za sobą ciągną! Senat, pierwsza rada Cesarza, która w ten czas tylko iest, kiedy ią Cesarz wezwie i w poruszenie wprowadzi, ustanowiony iest dla zachowania tey monarchii i dziedzictwa W. C. K. Mci tronu w czwartey dynastyi naszey. Francya i potomność znaydą go w wszelkich okolicznościach wiernem temu świętemu obowiązkowi i wszystkie iego członki gotowe są zawsze poświęcić życie swoie na obronę tego puklerza bezpieczeństwa i szczęśliwości narodowey. W początkach dawnych naszych dynastyy widziano nieraz, Nayiaśnieyszy Panie, że Monarcha nakazywał wszystkim klassom Francuzow obowiązać się wcześnie uroczystą przysięgą względem następcy tronu, a częstokroć, iak tylko wiek młodego Xcia dozwolił kładziono na iego głowę koronę, iako zakład przyszłey iego powagi i znak nieustaiącego rządu. Miłość całego narodu do Króla Rzymskiego dowodzi, Nayiaśnieyszy Panie, tak przywiązanie wszystkich Francuzow do krwi W. C. K Mci, iako też wewnętrzne zaspokoienie wszystkich obywateli, okazuiące im w wysokiem tem dziecięciu bezpieczeństwo własnych dzieci, obronę maiątkow i nieprzełamaną tamę przeciw wewnętrznem rozdwoieniom, domowem zaburzeniom i politycznem wstrząśnieniom, które są naywiększym ciosem iakie tylko spotkać mogą ludy. Nayiaśnieyszy Panie! zawiesiłeś orły Francuzkie na wieżach Moskwy; nieprzyiaciel nie mogł inaczey wstrzymać Twoiego postępu i oprzeć się Twoim zamysłom, iak uciekaiąc się do okropnych środkow despotycznych rządow, zamieniaiąc wszystkie swoie nadgranicza w pustynie i poświęcaiąc płomieniom stolicę, środek swych bogactw i płodow tylu wiekow. Mało ci znaią serce W. C. K. Mci, którzy odnowili barbarzyńską taktykę swych dzikich przodkow. Chętnie zapewne byłbyś się wyrzekł trofeow, które ludzkość tyle krwi i nędzy kosztować miały. Pospiech, z iakim liczni żołnierze wezwani uchwałą senatu w miesiącu Wrześniu biegną z wszystkich departamentow pod chorągwie W. C. K. Mci, iest dowodem, czego W. C. K. Mość spodziewać się masz po gorliwości, patryotyzmie i woiennym zapale Francuzow, dla wyrwania z pod nieprzyiacielskiego wpływu rożnych części lądu i zdobybia chwalebne-

go i stałego pokoiu.,,

J. C. Mość odpowiedział senatowi iak następuie:

"Senatorowie! To coście mi powiedzieli, bardzo mi iest przyiemne. Serce moie iest za chwałą i potęgą Francyi; ale pierwsze myśli moie zwrocone są na to wszystko, co tylko ugruntować może wewnętrzne bezpieczeństwo i zasłonić na zawsze moie ludy przeciw burzom fakcyy i okropney anarchii. Przeciw tym to nieprzyiaciołom szczęścia ludow wystawiłem z wolą i przez miłość Francuzow ten tron, do którego przywiązane są na przyszłość losy oyczyzny. Boiaźliwi i podli żołnierze gubią niepodległość narodow; ale słabi urzędnicy niszczą moc ustaw, prawa tronu i sam nawet społeczny porządek. Naypięknieyszą byłaby śmierć żołnierza, który ginie na placu chwały, gdyby iey śmierć urzędnika w obronie Monarchy, tronu i ustaw nie przewyższała. Gdy przedsiębrałem odrodzenie Francyi, błagałem Opatrzność o pewną lat liczbę. W iedney chwili zburzyć można, ale do wystawienia na nowo potrzeba czasu. Naywiększą potrzebą państwa są odważni urzędnicy. Nasi oycowie mieli za hasło: *Umarł Król, niech żyie Król!* Te kilka słow zawieraią celnieysze pożytki z monarchii. Zdaie mi się, iż dosyć wyśledziłem ducha, który moie ludy okazywały w rożnych wiekach; zastanawiałem się co było w rożnych okresach naszych dzieiow zrobione i ieszcze o tem myśleć będę. Woyna, którą przeciw Moskwie prowadzę, iest woyną polityczną. Rozpocząłem ią bez roziątrzenia; chciałem Moskwie oszczędzić nieszczęść, które sama sobie zadała. Mogłem większą część iey ludności przeciw niey samey uzbroić, ogłaszaiąc wolność poddanych niewolników; ale poznawszy dzikość liczney tey klassy ludu Moskiewskiego, nie chwyciłem się tego środka, bo byłbym wystawił na śmierć i okropne męki wiele familiy. Woysko moie poniosło straty, ale te pochodzą z wczesnego zaskoczenia zimy. — Przyymuię uczucia, które mi wynurzacie.,,

Potem wprowadzona została na audyencyą rada stanu. Hrabia Defermont, minister stanu i prezes sekcyi skarbowey tak mowił do Cesarza:

"Nayiaśnieyszy Panie! Naypierwszą potrzebą, którą członki W. C. K. Mci rady stanu czuią wraz z wszystkiemi wiernemi poddanemi, iest zaniesienie do podnożka tronu W. C. K. Mci powinszowania szczęśliwego powrotu i wyrażenia wdzięczności, którą przeniknione były, dowiedziawszy się, że W. C. K. Mość dopełniłeś obecnością swoią życzeń i nadziei swych ludow. Kiedy my pod czas nieprzytomności W. C. K. Mci trudniliśmy się pracami, które nam raczyłeś powierzyć, i kiedy chwile nasze poświęcone były wykonaniu rozkazow W. C. K. Mci do uszczęśliwienia i pomyślności państwa dążących, dalekiemi była od nas myśl, ażeby znalazł się ieszcze Francuz, któryby nie uznawał świętych i zachowawczych zasad, które nas wyrwały z anarchii i na zawsze od niey zachować powinny. Widzieliśmy, Nayiaśnieyszy Panie, z naywiększem żalem popełniony gwałt przez człowieka szalonego, który przez poprzedniczą zbrodnię zasłużył na karę, ktorą wspaniałość W. C. K. Mci raczyła mu darować; lecz usiłowanie iego posłużyło tylko na przekonanie dawnych naszych nieprzyiacioł o nieużyteczności

)2(

podobnych spiskow i na okazanie na nowo iak dalece urzędnicy państwa przywiązanemi są do konstytucyi, którąś im W. C. K. Mość nadał. Wszystkie części państwa dały dowod swoiego przywiązania, a wszyscy poddani W. C. K. Mci ubiegali się z urzędnikami w okazaniu uszanowania do zasad i przywiązania do świętey W. C. K. Mci osoby i dynastyi. Bóg wspieraiący Francyą, zachowa ią na długo od naywiększego z nieszczęść; ale w takich okolicznościach wszystkich serca połączyłyby się około Xcia, który iest celem naszych życzeń i naszych nadziei; każdy Francuz chętnie u podnożka tronu ponowi przysięgę wierności i miłości Cesarzowi, któremu konstytucya następstwo przyznaczyła. — Osnowa ostatniego biulletynu Wielkiego woyska poruszyła nasze czucia; iakże podziwienia godne iest rozwinięcie nayświetnieyszego charakteru w ciągu miesiąca niebezpieczeństw i chwały, gdzie cierpienia serca nie potrafiły nic mocy umysłu uiąć? Jakichże nie powinien wzniecić uczuciow w narodzie prawdziwie wielkomyślnym wierny ten obraz strat nieprzewidzianych, kiedy widzi, iż opiekuńczy Geniusz Francyi umiał iego przewidzieć skutki i podać z nich nową sposobność do chwały? Czyliż kiedy stanołeś W. C. K. Mość na wyższym szczycie swoich przeznaczeń, iak w tey chwili, kiedy szczęście uzbroiwszy żywioły, zdawało się przypominać iak iest niestałem? Niechay nieprzyiaciele nasi cieszą się, ieżeli mogą, z strat materyalnych, które ponieśliśmy przez ostrość pory roku i klimatu; lecz niechay porachuią nasze siły, niechay oraz wiedzą, iż nie ma usiłowania, ani ofiary, którychby narod Francuzki za przykładem W. C. K. Mci nie był w stanie zrobić dla uskutecznienia chwalebnych W. C. K. Mci zamysłow.,,

N. Cesarz odpowiedział radzie stanu w tych wyrazach:

"Radcy Stanu! Jle razy powracam do Francyi serce moie doznaie nayżywszey radości. Jeżeli lud Francuzki okazuie tyle miłości do mego syna, czyni to z przekonania o dobrodzieystwie monarchii. Filozoficznem marzeniom i ciemney metafizyce, która wyszukuiąc z subtelnością pierwszych przyczyn, chce na iey podstawach gruntować prawodawstwo ludow, zamiast stosowania ustaw do serca ludzkiego i nauki z historyi, przypisać należy wszystkie nieszczęścia, których Francya doznała. Te błędy powinny były i w rzeczy samey zrodziły rząd krwawych ludzi. W istocie ktoż ogłosił zasadę powstania iako powinność? ktoż pochlebił ludowi, przypisuiąc mu samowładność, którey nie był w stanie wykonać? ktoż zniszczył świętość i uszanowanie ustaw, nie gruntuiąc ich na świętych zasadach sprawiedliwości, na naturze rzeczy i sprawiedliwości cywilney, ale czyniąc ie iedynie zależącemi od woli zgromadzenia złożonego z ludzi, nieznaiących ustaw cywilnych, kryminalnych, administracyynych, politycznych i woyskowych? Skoro iesteśmy wezwanemi do odrodzenia kraiu, potrzeba wcale przeciwnych trzymać się zasad. Historya maluie serce ludzkie; w historyi potrzeba więc szukać pożytkow i nieprzyzwoitości rozmaitych prawodawstw. Oto są zasady, których rada stanu wielkiego państwa nie powinna nigdy spuszczać z oka; powinna nadto dołączyć do nich nieograniczone męztwo, i na wzor prezydentow Harlay i Molé bydź gotową zginąć w obronie Monar-

chy, tronu i uſtaw. — Cenię wysoko dowody przywiązania, które dała mi rada w rożnych okolicznościach, i przyymuię iey uczucia.,,

Dziennik państwa zawiera co następuie:

"Umieszczone w oſtatnim biulletynie wielkiego woyska szczegóły, nie mogą iak tylko zwiększyć chwałę, którą okryło się w teraźnieyszey kampanii, i podziwienie, które wpaia heroiczna ſtałość i potężny geniusz N. Cesarza. Zwyciężywszy Moskalow w dwudzieſtu potyczkach i wypędziwszy ich z dawney ich ſtolicy obroconey w pyrzynę, mężni nasi woiownicy walczyć musieli przeciw nadzwyczaynemu zimnu i oſtrości klimatu niegościnnego kraiu; i pomimo wszyſtkich ſtrat, które ponieśli w czasie przeszło pięćdziesiąt dniowego marszu, w ammunicyi, koniach i działach, przezwyciężyli wszyſtkie zawady i znayduią się teraz przy licznych swoich magazynach. Mało znaydzie się w dawnych i teraźnieyszych dzieiach kart, ktore rownaćby można co do szlachetności, wyższości interessu z pamiętnym tym biulletynem. Jeſt to hiſtoryczny opis pierwszego rzędu; tak też Xenophon opowiada cofnienie się 10,000 woyska; tak Cezar, wielki razem wodz i pisarz, układał swoie kommentarze, o których Montaine powiedział: "Z większem uszanowaniem i uwielbieniem czytam ten płod, niżeli czytać się zwykły dzieła ludzkie, ponieważ uważam w nim samego autora z czynow i cudow iego wielkości.,, Montaine, który tak rozumnie o ludziach i rzeczach sądził, nie inaczey powiedziałby, gdyby mowił o hiſtorycznych tych pomnikach, którémi każda kampaniia J. C. Mci zbogaca nasze roczniki, a nadewszyſtko oddałby słuszność temu wielkiemu charakterowi, który ieſt zawsze wyższym nad zmiany szczęścia, i który tak widocznie znamienuie Bohatyra, który dziewiętnaſtemu wiekowi nada swe imie. Nigdy może nie było bardziey uderzaiącego widoku, iak widziec woysko Francuzkie pozbawione w ośmiu dniach przez zbyteczne zimno w środ nieprzyiacielskiego kraiu swey artyleryi, sprzężaiow i prawie całey jazdy. W tak opłakanym ſtanie geniusz Monarchy wszyſtko ożywił, przewidział i nieprzewidziane sposoby przygotował. Nieprzyiaciele, którzy mieli za pomocnika żywioły, wszędzie, gdzie się tylko pokazali pobitemi zoſtali. Marsz woyska Francuzkiego, które żadną trudnością nie było wſtrzymane, ieſt ciągiem tryumfow, i działania iego zakończyły się świetnem zwycięztwem, która oddala wszelką boiaźń. Widziemy, iak ow święty szwadron, złożony z ludzi walecznych wybrany z pomiędzy walecznych, zachował w środ niebezpieczenſtw ową ſtałość i żywość, której nie maią słabi z natury ludzie, i przekonanemi ieſteśmy, iż z takiem woyskiem i pod takim wodzem pomyślność teraźnieyszey woyny nie może bydź niepewną.,,

Oſtatni biulletyn wielkiego woyska roznoszony był onegday po Paryżu i sprzedano z niego 30,000 exemplarzy. Dodawszy do tego znaczną liczbę osob, które czytaią dzienniki, w których biulletyn był umieszczony, wyſtawić sobie można iak bardzo interessuie publiczność to wszyſtko, co od wielkiego woyska przychodzi.

— *D.* 22. —

Zaraz po przybyciu wezwał N. Ce-

sarz do siebie Xcia Arcykanclerza państwa. D. 19 przed południem huk dział zwiastował przybycie J. C. K. Mci do dobrego swoiego miasta Paryża. Wczoray miał J. C. K. Mość radę od godziny 12 do 6tey w wieczor względem prozb o ułaskawienie spraw wewnętrzney administracyi; dziś iest rada skarbowa.

N. Król Rzymski powitał wysokiego swoiego oyca własnemi słowy. Były to pierwsze słowa, które oyciec z ust swoiego dziecięcia słyszał. Powitanie z Cesarzową było rownie czułe iak rozrzewniaiące; J. C. K. Mość wyiechał bowiem d. 9 Maia z stolicy.

Dzieła sławnego Carnot o obronie twierdz wyszło tu teraz trzecie wydanie. Podpisał się na niem członkiem legii honorowey, instytutu Francuzkiego i innych uczonych towarzystw.

Z Girony (w Hiszpanii) d. 29 Listopada.

Kommissya woienna w mieście naszem uwolniła kilku Hiszpanow posądzonych o występek przemawiania żołnierzy, a iednego tylko bardzo podeyrzanego, i którego obecność w Katalonii mogłaby bydź niebezpieczną, skazała na wywiezienie do Francyi, gdzie ma zostawać do powszechnego pokoju.

W rozkazie dziennym do woyska Francuzkiego zwanego Arragońskiem podano do wiadomości co następuie:

"Jenerał Harispe polecił Panu Bugeaud zniszczyć, kupę łotrow napadaiących okolice Albaydy, zwaną Kompaniią patryotyczną fizylierow Królestwa. Ten wyprawił Kapitana Lariviere z 116go pułku ze 100 ludźmi, który tak znienacka uderzył na owczarnię, gdzie się rabusie schowali, że ci widząc niemożność wymknienia się, wzięli się do obrony. Ale Porucznik Reiter niecierpliwy kazał wybić drzwi do owczarni, i wszedł do niey na czele swoich walecznych. Wszystkich rabusiow wykłuto bagnetami, którzy nam czterech tylko ludzi ranili. Rabusie ci uzbroieni byli karabinami Angielskiemi.,,

Z Londynu d. 18 Grudnia.

Na ostatnim posiedzeniu izby niższey przybył Kanclerz skarbowy przed kraty i przyniosł poselstwo od Xcia Rejenta tyczące się uchwalenia Rossyi posiłkow pieniężnych. P. Whitbread podniosł się zaraz z swego mieysca i oświadczył wyraźnie, iż na ten wniosek nie pozwoli. Daleko byłoby piękniey (rzekł) gdyby izba uchwaliła zapomożenie dla nieszczęśliwych ludzi tego kraiu; daleko lepiey użyć nędzy w Anglii, niżeli pod iakimkolwiek pozorem okazać się szczodrobliwym dla Rossyi. "Koszula bliższa ciała niżeli suknia,, dodał mowca. Lubo nie chciał utrzymywać, iż przez mądrość nie należy od tey propozycyi odstępować, sądził wszelako, iż gdy spoyrzy na nędzę i niedostatek, które długa woyna w Anglii rodzi, i ieżeli będą musiały bydź nowe nałożone podatki, ażeby te użyte były na wsparcie ubogich spółziomkow. W tey chwili nie chciał się iaśniey tłumaczyć, ale stale sprzeciwiał się uchwaleniu iakieykolwiek bądź summy na wzmiankowany cel (zapewne dla pogorzelcow w Moskwie.) P. Burdett dodał, iż poselstwo tego rodzaiu w teraźnieyszym uciśnionym stanie ludu, iest obrażaiącem lud. Roztrząsanie tego poselstwa odłożono na propozycyą Kanclerza nazaiutrz.

Lord Castlereagh wprowadził rzecz o poselstwie Xcia Rejenta tyczącem się u-

chwalenia nagrody pienięzney dla Lorda Wellingtona. Radził naśladować sposob Napoleona w nagradzaniu iego Jenerałow, którym nadaie dobra nadaiąc im godności. Przyiąwszy Lord Wellington (mowił daley) naczelne dowodztwo nad woyskiem Portugalskiem z woli Rejenta Portugalskiego, nie chciał przyiąć pensyi 8000 f. szt. (320,000 złp.) do tego stopnia przywiązany mowiąc, że iest płatnym od swego Monarchy i kraiu. Zachowano z lat kilku tę pensyą w nadziei, że ią kiedy przyymie; ale gdy mu ią oddawano, nie przyiął, prosił tylko, żeby ią podzielono między officerow woyska Portugalskiego, którzy się kraiowi swojemu dobrze zasłużyli. Przez szczególnieyszy zbieg okoliczności iest teraz do zbycia maiętność Wellington, od której ten Lord ma tytuł; radzę więc zakupić ią dla niego, a tym końcem wyznaczyć 100,000 f. szt. (4 mill. złp.), i oddać ie w ręce Kommissarzy na kupno rzeczoney maiętności.

P. Burdett zmnieyszaiąc wielkość zasług Lorda Wellingtona, i nie widząc takich, aby mu dawały prawo do żądania nagrody od Parlamentu, wniosł, aby tę rzecz odłożyć po świętach Bożego narodzenia. — Skończyło się na przyięciu wniosku.

Parlament będzie w krotce aż do 2go Lutego 1813 odroczony.

Listy z Sycylii pod d. 30 Października donoszą, iż Królowa udała się do Santa Margareta w południowey części wyspy. Lord Bentink zluzowany został w dowodztwie nad Angielskim tam woyskiem przez Jenerała Muray.

Głowna kwatera Lorda Wellingtona była d. 25 Listopada w Frenada (na ziemi Portugalskiey.)

Admirałowi Warren posłane ieszcze będą do Hallifax (w północney Ameryce) dwa liniiowe okręty i 4 fregaty.

Donoszą z Kadyxu pod d. 15 Listopada, że Xiążę Rejent Angielski upoważnił Lorda Wellingtona do przyięcia naywyższego dowodztwa zbroynych sił Hiszpańskich. Jener: Castanos poruczone ma dowodztwo 2go, 3go, i 4go korpusu. Mieć on będzie tytuł naczelnika Południowego woyska Hiszpańskiego.

Lord Wellington cofnął się d. 23 Listopada do Fuente Guinaldo na graniey Portugalskiey. — Jen: Ello mianowany iest następcą Ballasterosa, który musiał oddalić się do Ceuty.

Lord Bentink spodziewany iest z Sycylii we 4000 ludzi do Alikantu.

Zdrowie Królewicza naszego w Palermie zaczyna się polepszać.

Sześć okrętow liniiowych i wiele fregat stoią w porcie Brestеńskim pod żaglami i przeznaczone są do Ameryki.

List z Madrytu pod d. 9 Listopada opisuie trwogę i nieład tego miasta od 18go Paźdz: aż do wniyścia tam Francuzow d. 1 Listopada. Gdy u bramy Toledańskiey pokazał się Pułkownik, żądał od municypalności zwykłego przyięcia sługi Królewskiego.

Zdaie się, że sprawa Katolikow Irlandzkich będzie powodem tego roku do wielkich sporów w Parlamencie. W piśmie urzędowem Prałatow Katolickich do duchowieństwa kościołow Katolickich Irlandyi przesłanym, oświadczaią wyraźnie ciż Prałaci, iż pozostaią niezmiennie przy swych dawnieyszych postanowieniach, iednozgodnie uchwalonych na o-

ftatniem ogólnym zgromadzéniu, które się dnia 25go Liftopada 1810 roku odbyło.

Dziwiąc się nad ftałością Katolikow Irlandzkich, iż trwaią w swoich umiarkowanych niewzruszonych i konftytucyynych usiłowaniach, aby się wydobyć z owego ftanu nieudolności, w iakim są ciągle pogrązani, zapatruie się publiczność z ukontentowaniem na ich zapał: że woleliby raczey zrzec się korzyści obywatelskich, aniżeli nabyć ie iakążkolwiek ofiarą mogącą narazić, albo zagrozić bezpieczeńftwo i całość ich wyznania. Są oni doftatecznie przekonani, iż nie można znaleść pewnieyszey rękoymii bezpieczeńftwa, nad tę, którą iuż okazali, a to tem bardziey, kiedy czuią dobrze, że długie cierpienia pod ciężarem kodexu kryminalnego, od którego moghby się w każdey chwili uwolnić czyniąc ofiarę z sumienia, są niezaprzeczonym dowodem, iż świętość przysięgi nigdzie bardziey nie obowięzuie, iak w sumieniu katolikow Irlandzkich.

Z Stambułu d. 25 Liftopada.

Miniftrowie zgromadzali się nieuftannie w oftatnich 14 dniach iuż u Muftego, iuż u Kaimakana, dla naradzenia się względem kraiowych interessow. Przedmiot i wypadki tych naradzeń nie są dotąd publiczności wiadome; domyślaią się iednak, iż tyczą się Serwiianow, Widynu i Wielkorządftwa Bagdadzkiego, gdzie wypędzony niedawno z Kurdiftanu Abdurrahman Basza za pomocą Persow rozpocząć znowu miał nieprzyiacielskie kroki.

Sądząc z wszyftkich okoliczności nie zdaie się, żeby W. Wezyr prędko opuścił Szumlę; nie powroci zapewne prędzey do ftolicy, poki nieukończą się układy z Serwiianami, i spokoyność i porządek nie będą w dobrym lub złym sposobie na granicy Widyńskiey przywrocone.

Tym czasem nadeszła tu wiadomość z obozu o zgonie byłego Porty i kongressu tłumacza Dymitrasko Murusi, który powrociwszy tam z Bukareftu z rozkazu zapewne W. Sułtana ścięty zoftał. Takiż los spotkał d. 20 b. m. młodszego iego brata Panaiottaki, który odbywał teraz urząd tłumacza Porty w ftolicy. W pięć dni po ftraceniu iego brata zoftał z swoiego domu do Kuruczesme zaprowadzony i ścięty. Przy wyftawieniu na widok publiczny zwłokow ftraconego Panaiottaki zawieszony był wyrok zadaiący mu srogą niewdzięczność względem Porty, która go rownie iak iego brata Dymitrasko dobrodzieyftwy i łaskami obsypała, i oba obwinionemi są, iż przez zdradzieckie cele przeftąpili granice swey władzy i obowiązkow, i miniftrow Porty w nieprzyftoinym sposobie na pośmiewisko wydali.

D. 18 b. m. nowy Hospodar Wołski, Xże Janko Caradszya, z orszakiem około 500 urzędnikow, służalcow i gwardyą wyiechał ftąd na mieysce swoiego przeznaczenia. Wiele obiecuią sobie po rządach tego Xcia, który posiada szacunek i zaufanie swoiego dworu.

Kiiai Bey czyli Miniftrowi wewnętrznemu Halet Effendemu, darował W. Sułtan na dowod swoiego ukontentowania z usług piękny i wielki dom, byłego W. Wezyra Irret Mehmed Baszy, który po kilku latach spokoynego siedzenia w Magnesia w podeszłym wieku umarł.

W oftatnich 14 dniach zmnieyszyły się znacznie w ftolicy spuftoszenia morowey choroby. Toż samo donoszą z Smirny.

DODATEK
DO Nro 3.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 10. STYCZNIA 1813 Roku W NIEDZIELĘ

Z Warszowy d. 5 Stycznia.

Towarzyſtwo Królewskie Warszawskie Przyiacioł Nauk mieć będzie posiedzenie publiczne dnia 7 Stycznia 1813 roku, o godzinie 10tey z rana, na którem czytane będą:

I. Zycie X. Jana Kossakowskiego B. W. Członka Towarzyſtwa, przez X. Jana Woronicza Radcę Stanu, Członka Towa:

II. Rozprawa o Stylu, przez Stanisława Hrabiego Potockiego; Prezesa Rady Stanu i Miniſtrow.

III. Wyiątki z Jliady Homera przekładania Stanisława Staszica, Prezesa Towarzyſtwa.

IV. Koniec oſtatniey wyprawy, wiersz Juliana Niemcewicza, Sekretarza Stanu.

Zacznie się posiedzenie o godz: 10tey z rana, mieysce zgromadzenia w domu Towarzyſtwa.

Z Berlina d. 29 Grudnia.

Dnia 26 przybyli tu Królewsko-Duński Poseł, Hrabia Waltersdorf, i Jenerałowie Francuzcy Boermann, Dalton i Parelle.

Jenerał Francuzki Leclerc wyiechał ſtąd do Paryża.

Przechod woysk przez nasze miaſto znowu się rozpoczął. Przez Szczecin ciągnąć ma 10,000 woyska Francuzkiego z Pomeranii Szwedzkiey i kraiu Meklenburskiego. Kupują tu konie dla wielkiego woyska, które w odwrocie swoim z Moskwy wiele ich utraciło; robią także mundury, a liweranci odbieraią za nie zapłatę gotowemi pieniądzmi.

D 2 Stycznia.

N. Król zaszczycił oddalonego z służby Porucznika Versen orderem S. Jana.

Wczoray przyiechał tu Xżę Reggio (Marszałek Oudinot) z Królewca, a onegday Jenerał dywizyi Beaumont z tegoż miaſta.

Z Boltimore d. 22 Października.

Zgromadzenie prawodawcze Massahusety wyznaczyło kommissyą, ażeby przyniosła proiekt do poprawy konſtytucyi Ziednoczonych Stanow, iżby iedna prowincya czyli ſtan nie dawała po dwa lub trzy razy raz poraz ziednoczonem ſtanom prezydenta. P. James Madisson obrany iednomyślnie zoſtał prezydentem na nowo, a P. Jerry wice prezydentem Ziednoczonych Stanow.

W Boſtonie rozchodzi się pogłoska, iż Anglicy czynią przygotowania do bombardowania tego miaſta. Anglikow nie nazywaią tam inaczey tylko morskiemi rozboynikami z czarnemi brodami. Propozycye P. Warren są takiego gatunku, iż od Amerykańskiego rządu nie mogą bydź przyiętemi. Anglia chce gabinetowe swoie rozkazy odwołać, a Ameryka ma cofnąć swoie przeciw Anglii wyroki.

O zabieraniu zaś maytkow nie ma wzmianki; zatem będzie się daley woyna ciągnąć, ażeby walecznych naszych maytkow niewystawiać na grabierz Anglii.

Z Gracu 17 Grudnia.

Stany Xięstwa Styryyskiego przekonane mocno o dobroczynności skutkow wynikaiących z teraźnieyszych stosunkow politycznych N. Dworu, i o wpływie onychże na przyszłą pomyślność w powszechności, szczególniey zaś na pomyślność handlową właśnie w tey chwili, w którey wielka część stałego lądu iest teatrem woyny, postanowiły iednogłośnie na zgromadzeniu odprawionem w Gracu d. 19 Listopada, w dowod wdzięczności i uszanowania swego dać JW. Hrabiemu de Metternich-Winneburg Ochsenhausen, C. K. Ministrowi Stanu i Konferencyi, tudzież Ministrowi zagranicznych interessow, prawo obywatelstwa Styryyskiego, i przyiąć go za Magnata i ziomka tegoż Xięstwa.

Ze Lwowa d. 29 Grudnia.

Naywyższa Kamera nadworna pozwoliła, aby Franciszkowi Hettisch, synowi zmarłego kameralnego Rządcy Leżayskiego, który oślepł na oba oczy, wypłacać corocznie ze skarbu 100 ZR. w W. W.

Pani Hrabina Konstantyna Starzewska przekazała oprocz innych w testamencie swoim zapisow 1000 ZR. w W. W. dla Sassowskiego szpitalu ubogich w Cyrkule Złoczowskim, która to summa przez Sukcessora iey, Pana Hrabiego Xawerego Starzewskiego w C. K. głownym płatniczym Urzędzie złożoną została, i z rozkazu Wysokiego Rządu kraiowego na procent daną będzie.

STOPNIE CIEPŁA i ZIMNA

Dnia	3 Stycznia 1813	— 2, 2
—	4	† 1, 6
—	2	— 6, 2

DONIESIENIA

Prezydent Municypalności Miasta Wolnego Handlu Krakowa podaie do publiczney wiadomości, iż na odstawienie Liwerunku 5436 garcy wódki, i 1359 Cetnarow wagi Francuzki Mięsa w żywych wołach stosownie do zapadłego wyroku Wysokiey Rady Ministrow z dnia 28 Listopada 1812 i Reskryptu JW. Prefekta z dnia 6 Grudnia 1812 do Liczby 14,648 na Miasto Krakow nałożonego Licytacya w Domu Municypalności pod Nrem 6 w Biorach Prezydenta w dniu 11 Stycznia 1813 R. od 9 godziny z rana zaczynaiąc odprawiać się będzie pod następuiącemi kondycyami:

1mo. Cena do Licytacyi ustanawia się garniec wódki do odstawy w Krakowskim Magazynie po złp. 2 gr. 15, a Cetnar Mięsa w żywych wołach wagi Francuzkiey po złp. 48. — Zaś wrazie nastąpić maiącey odstawy do Magazynu Warszawskiego za garniec wódki do Magazynu Warszawskiego odstawioney po złp. 3. — A Mięsa Cetnar wagi Francuzkiey w żywych wołach po złp. 52. I ow będzie uważany za Liweranta do odstawy tychże Artykułow żywności, który naynižszą Cenę z ustanowioney Ceny Fiskalney niżey poda.

2do. Liwerant obowiązany wyznaczoną ilość Artykułow w Terminie przez Rząd ustanowionym do tegoż Magazynu Woyskowego, któren poźniey oznaymiony zostanie nie zawodnie odstawić, biorąc spoźnienie odstawy i wszelki zawod na swoią odpowiedzialność.

3tio. Przed rozpoczęciem Aktu Licytacyi winien zgłaszaiący się Licytant złożyć Vadium złp. ośm tysięcy, które to Vadium z obowiązanemu się Liwerantowi przyszłemu powrocone bydź może, ieżeli na zabespieczenie Miasta złoży kaucyą Fidejussoriczna w rowney Summie przed Notaryuszem publicznym zeznaną, i za Hipotekowaną. Vadium takowe lub kaucya przepada na rzecz Kassy Mieyskiey ieżeliby Liwerant od obowiązku odstawy Liwerunku Aktem Licytacyi przeiętego odstąpił, lub w odstawie na przeznaczonym Terminie nieuiścił się, a następnie Miasto przez Rząd do ostawy zniewolone zostało, tedy odstawa takowa iedynie na koszt Liweranta przedsięwziętą, a

strata ſtąd dla Kassy Mieyskiey wynikaiąca z maiątku i osoby Liweranta w drodze Exekucyi z ſtrony Administracyi Municypalności skutkować maiącey poszukiwana bydź ma i powinna.

4to. Miaſto Krakow przyrzeka Liwerantowi wyznaczoną zapłatę z Kassy Mieyskiey podług Cen Aktem Licytacyi uſtanowionych za takową ilość odſtawionych Artykułow, którą Liwerant formalnemi Kwitami Magazynowemi udowodni, a to natychmiaſt za złożeniem ich. — W Krakowie dnia 3go Stycznia 1813 R.

Zarzecki, P. *M.*

Kozdrayski, *Sekr.*

Kto ma szczerą ochotę uczenia się Języka Francuzkiego, Włoskiego i Niemieckiego, a niema ieszcze Nauczyciela, poświęcaiącego się dla Młodzierzy i Osob chcących nabyć wiadomości tych Językow, będzie łaskaw rozmowić się z niżey podpisanym, który od lat przeszło dwadzieścia trudni się Edukacyą, a przez lat dziesięć prawie tylko iako Amator Literatury bawił we Włoszech i Francyi w celu usposobienia się do oddawania swych usług Oyczyznie w nadmienionym i prawie urodzonym charakterze. — Staraniem tegoż będzie iak i było szczególne dawać dowody, iż udzielaiąc nabytych wiadomości nie pragnie więcey nad zaszczyt, z gorliwego pilnowania swych obowiązkow, którym się tylko w kraiu Oyczyſtym dla reszty życia poświęcić życzy. — Mieszka na ulicy Brackiey pod Nr. 251 na 1wszym piętrze. Jeſt do zaſtania z rana do godziny 9tey, a po południu od 3ciey do 5tey. — W Krakowie d. 10 Stycz. 1813.

Józef Gołek.

Obwieszczenie, którym się do publiczney wiadomości podaie, że dnia 17 Stycznia r. b. o godzinie 1wszey po południu w mieście Powiatowem Jędrzeiowie pod Nr. 68 iako w Kancellaryi podpisanego odbywać się będzie licytacya, mocą którey intrata tegoroczna Dobr Oxy W. Wąsowicza Dziedzicznych, na zaspokoienie Rady Gospodarczey Pułku 14go jazdy, kosztem W. Karola Grabkowskiego i na niebezpieczeńſtwo tegoż Arty. 744 Kodexu Sądowego przepisane, w roczną dzierzawę wypuszczoną zoſtanie. Każdy zatem Pretendent zaopatrzywszy się w Vadium 443 złp. wynoszące, terminu i mieysca pilnować winien, gdzie każdego czasu o wszelkich dochodach w pomienionych Dobrach intratę składaiących przekonać się może. — Datt. w Jędrzeiowie dnia 2go Stycznia 1813 Roku.

Ignacy Rzuchowski, Kom. Pow. Jędrz. Dep. Kak.

P. Barrieu zamyślaiacy tu osiąśdź w Krakowie, ma honor uwiadomić osoby życzące uczyć się języka Francuzkiego, iż codziennie poświęci kilka godzin na uczenie tegoż języka, bądź u kogo, bądź u siebie. Początki hiſtoryi, jeografii i rozmaitych wyiątkow z literatury francuzkiey będą podſtawą iego nauki. Ci którzyby się chcieli wprawić w ſtyl liſtowny, mogą doniego swoie liſty przesyłać, które im poprawione wraz z odpowiedzią odeśle. Mieszkanie iego ieſt pod Nro. 95 na ulicy S. Jozefa.

W Kancelaryi Urzędu Konsumcyynego na Podgorzu przy Krakowie sprzedanych będzie przez publiczną licytacyą dnia 15 Stycznia 1813 ſto trzydzieści funtow kawy więcey daiącemu w częściach, iakich kto zechce; chęć przeto kupna maiący zechcą się na wyznaczonym terminie i mieyscu znaydować.

Radzca Stanu, Dyrektor Jeneralny Dobr i Lasow Narodowych uwiadomia ninieyszym, iż w skutek Dekretu Nayiaśnieyszego Pana pod dniem 15tym Lutego i 31 Kwietnia r. b. 1812 w Dreznie wydanych, odbywać się będą tu w Warszawie w Biorze Dyrekcyi Jeneralney Dobr i Lasow Narodowych w domu Zielińskich przy ulicy Rymarskiey pod Nrem 744 sytuowanym, tamże swoie posiedzenie maiącym: układy względnie sześcioletniego zadzierżawienia Dobr Narodowych w Roku przyszłym 1813 z dniem 1go Czerwca z dzierżawy dotychczasowey wychodzących, w Adminiſtracyi Skarbowey zoſtaiących, rownie iako i tych, gdzie w skutek zaprowadzonych Sekweſtracyi z powodu nieopłaconych Rat dzierzawnych, Possessorowie Exmissyi przed ukończeniem czasu Kontraktem oznaczonego, ulegli, a to nie tylko zwykłym sposo-

bem przez licytacyą, ale też i z wolney ręki. Termin rozpoczęcia licytacyi, tudzież układow oznacza się na dzień 1go Lutego 1813 w którym licytowane zostaną Folwark Tatary, Dziesiąta, i Starostwo Urzędowskie w Departamencie Lubelskim sytuowane; oraz Folwark Skotniki Wielkie w Departamencie Krakowskim położony. Pretium fisci czyli summa, od którey licytacya rozpoczęta zostanie, iest następuiąca.

a) Folwark Tatary, złotych polskich 8,402 groszy 2.
b) Detto Dziesiątą — — 9,045 — 15.
c) Starostwo Urzędowskie — — 45,543 — 28.
d) Folwark Skotniki wielkie zł. polsk. 6152 — 11 1/2.

W dniu 2gim i 3cim Lutego nastąpią licytacye klucza Zalesieckiego w Departamencie Radomskim, Folwarkow Przytoczna z częścią w Łysobykach, Strzały, i Mascibrod w Departamencie Siedleckim sytuowanych — Prætium fisci:

Klucz Zalesice - - złot. pol. 25,417 gr. 14.
Folwark Przytoczno z Łysobykami złp. 9152 gr. 9.
Detto Strzała - - złp. 10,527 gr. 12.
Detto Mascibrody - - złp. 8,818 gr. 13.

Jeżeliby w Terminie wzwyż oznaczonym bądź dla spoźnionego czasu, bądź dla braku Konkurentow, Realność, która zalicytowaną bydź nie mogła, Termin powtorny w trzy dni poźniey do drugiego zalicytowania się oznacza, co rownież rachuiąc zawsze trzy dni poźniey do trzeciego i następnych wystawień na licytacyą ma się rozumieć. — Procz wyżey wyrażonych Dobr będą ieszcze w dniach następnych miesiąca Lutego na licytacyą puszczone Dobra poniżey wyrażone, iako to:

1mo. Z Departamentu Krakowskiego, a) Dzierzgow, b) Tor, c) Szczotkowice, d) Czechy, e) Tempoczow.

2do. Z Departamentu Radomskiego. — a) Swierze dolne, b) Klucz Kozienicki, c) Janikow, d) Stromiec, e) Kłonno, f) Klucz Szmardzewicki, g) Klucz Mirowski, h) Klucz Wąchocki, i) Klucz Kunowski, k) Jachowa Wola, l) Nowa i Stara Huta, m) Klucz Piorkowski, n) Głazow funduszowe do Szpitala S. Ducha w Sandomierzu.

3tio. Z Departamentu Lubelskiego — a) Luchow, b) Białopole, c) Chmiel, d) Zukow, e) Krzczanow.

4to. Z Departamentu Siedleckiego niemniey dwoch Powiatow, Siennickiego, i Stanisławowskiego z Departamentu Warszawskiego — a) Ekonomia Jadow, b) Kolombrodzkie Grunta, c) Sadoles, d) Razne, e) Mrozowa Wola, f) Mleciń, g) Klucz Siedlecki, h) Dembo Wielkie, i) Łaskarzew, k) Sobienie Biskupie. l) Klucz Wohyn.

Poźnieyszem doniesieniem tak Termin licytacyi, iako też Prœtium fisci Dobr tych dopiero wskazanym zostanie. Pomnieysze zaś Realności w czterech nowych poźniey do Xięstwa Warszawskiego przyłączonych Departamentach sytuowane, w których Prœtium fisci złot. pol. 3000 wyraźnie złotych polskich trzy tysiące nie przenosi, w miastach Powiatowych respect. Okręgu, w którym są położone, przez publiczną licytacyą wydzierżawionemi będą. Termin licytacyi rownie iako i summy Anszlagowe, poźniey przez Dzienniki Departamentowe do publiczney podane zostaną wiadomości. — Ostrzegaią się przytem Pretendenci, iż tylko ci do licytacyi, lub układow będą przypuszczeni, którzy swoią Kwalifikacyą, to iest fundusz pewny na kaucyą w połowie summy dzierżawney, wyrownywaiacą, wskażą i zaraz na wstępie do układow Vadium, czyli zakład rownaiący się czwartey części summy na intratę podany, złożą. Warunki ogólne pod któremi zadzierżawienie Dobr nastąpi są też same iak w Roku przeszłym, nie tylko zaś przy Akcie licytacyi ogłoszonemi zostaną, ale nadto każdy życzący sobie osiągnienia dzierżawy, też warunki i wyciągi intrat od 15go Stycznia 1813 R. poczynaiąc w Biorze Dyrekcyi Jeneralney dla powzięcia potrzebney informacyi okazane sobie mieć może. — W Warszawie dnia 12 Grudnia 1812 Roku.

Badeni.
Mazaraki.
Za zgodność z oryginałem *Krauz.*